

#MELONI KOD SPOMENIKA ŽRTVAMA FOJBI U BAZOVICI BLIZU TRSTA ODALA POČAST#

Talijanska premijerka Giorgia Meloni kritizirala je u subotu na komemoraciji u Bazovici desetljeća "neoprostive šutnje" o Talijanima koje su jugoslavenski partizani ubili u fojbama (kraškim jamama) tijekom Drugog svjetskog rata i u poraću, prenosi talijanska novinska agencija Ansa.

Meloni je kod Nacionalnog spomenika žrtvama fojbi u Bazovici blizu Trsta poručila kako je na to mjesto dolazila "puno puta kao djevojčica" te da bi tada oni koji su to činili bili "optuživani i izolirani".

"Vratila sam se kao odrasla osoba da konačno obilježim dan sjećanja koji je jednom zauvijek pomeo neoprostivu zavjeru šutnje koja je desetljećima prekrivala tragediju fojbi i držala u zaboravu dramu egzodusa", poručila je Meloni, prenosi ANSA.

"Ovdje smo da u ime institucija ove Republike ponovno zamolimo za oprost zbog pogrešne šutnje koja je desetljećima obavijala događaje na našoj istočnoj granici", dodala je.

Italija 10. veljače od 2004. obilježava Dan sjećanja na žrtve fojbi i egzodus Talijana iz Dalmacije, Istre i Julijske Krajine.

Talijanska je premijerka kazala da su Talijani iz Istre, Dalmacije i Rijeke "kako bi ostali Talijani, odlučili napustiti sve, kuće, imanja, zemlju" i "ostati uz ono jedino što im Titovi komunisti nisu mogli oduzeti, a to je njihov identitet".

S Meloni su u Bazovici bili potpredsjednik vlade i ministar vanjskih poslova Antonio Tajani i ministar kulture Gennaro Sangiuliano. Vijence su položili i predsjednik Furlanije-Julijske krajine Massimiliano Fedriga te gradonačelnik Trsta Roberto Dipiazza, prenosi slovenska agencija STA.

Dipiazza je zahvalio zastupniku Furlanije-Julijske krajine u donjem domu talijanskog parlamenta koji je predložio oduzimanje državnog odlikovanja Josipu Brozu Titu.

Dan ranije je i predsjednik Italije Sergio Mattarella kritizirao "zid šutnje i zaborava" u Italiji oko "užasne patnje tisuća Talijana masakriranih u fojbama ili progutanih u koncentracijskim logorima, masovno natjeranih da napuste svoje domove, svoju imovinu, sjećanja, nade, zemlje u kojima su živjeli, kada su bili suočeni s prijetnjom zatvaranja ako ne i fizičke eliminacije".

Talijanski je predsjednik kazao da se u "mučeničkom" pograničnom području na samo nekoliko kilometara udaljenosti nalaze Fojba Bazovica i "nacistički koncentracijski logor i logor istrebljenja" tršćanska Rižarna (Risiera di San Sabba). U tom logoru pod upravom SS-a najviše je ubijeno Hrvata i Slovenaca.

To su "dva simbola katastrofe totalitarizma", kazao je Mattarella. Rižarna je simbol "rasizma te ideološkog i nacionalističkog fanatizma", dok je Bazovica "jedno od mjesta gdje je Titova svirepost manifestirana protiv talijanske zajednice."

Ubojstva u fojbama i egzodus Talijana bili su "bolna trauma" za mladu Republiku Italiju "suočenu s teškim naslijeđen zemlje poražene u ratu". "Ti događaji predstavljaju tragediju koja se ne može zaboraviti", poručio je Mattarella, prenosi talijanska agencija ANSA.

"Pokušaji zaborava, negiranja ili omalovažavanja uvreda su žrtvama i njihovim obiteljima i nanose neprocjenjivu štetu kolektivnoj savjesti jednog naroda i nacije", dodao je.

Desna vlada Giorgie Meloni krajem siječnja je odobrila stvaranje muzeja koji je, kako je kazao ministar kulture Gennaro Sangiuliano, "povijesna dužnost prema istarskim, riječkim i dalmatinskim prognanicima koji su patili pod titovom komunističkom diktaturom".

Procjenjuje se da je u ratu i poraću ubijeno nekoliko tisuća Talijana u Istri.

"Na istraživanjima utemeljene talijanske procjene govore da je u rujnu 1943. u Istri stradalo između 500 i 700 osoba, uglavnom poznatih fašista ili lokalnih uglednika i moćnika. Hrvatski autori skloniji su brojcima od oko 200 do 350 ubijenih. Od svršetka rata, odnosno u vrijeme vojne okupacije Istre u svibnju 1945. i u narednim mjesecima osuđeno je na smrt po kratkom postupku u ideološkim i političkim suđenjima ili je umrlo u logorima ukupno dvije do četiri tisuća Talijana, uglavnom iz Trsta, Gorice, njihove okolice i Rijeke", navodi u znanstvenom radu iz 2012. hrvatski povjesničar Franko Dota.

Smatra se da je više od 200 tisuća Talijana napustilo Istru i Dalmaciju.

"Najnovija talijanska istraživanja navode da je u razdoblju od srpnja 1943., od pada Mussolinija, odnosno rujna 1943. i kapitulacije Kraljevine Italije pa do 1955. oko 80 do 90 % stanovnika talijanske nacionalnosti napustilo Istru, Rijeku i Zadar. Navedena područja ukupno je napustilo do 300 000 osoba od toga 188 000 autohtonih istarskih i riječkih Talijana, potom 39 700 doseljenog talijanskog stanovništva u međuraću, u svrhu talijanizacije, tzv. regnicoli i njihovi potomci, zatim 24 000 doseljenih osoba koje su radile kao upravno i vojno osoblje i njihove obitelji, te 34 000 autohtonih Slovenaca i 12 000 autohtonih Hrvata, a na ostale otpada 4 300 osoba.", navodi hrvatska povjesničarka Marica Karakaš Obradov u znanstvenom radu iz 2013. (Hina)

Meloni kritizirala 'desetljeća neoprostive šutnje' o Talijanima koje su jugoslavenski partiz

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 10 Veljača 2024 16:09

Objavljeno: Subota, 10 Veljača 2024 16:09

